

Toisto- menetelmä

Koulutus 2024-2025

toistomalli.fi

12.9.2024

Tervetuloa!

Tämä koulutus järjestetään Suomen Akateemisten Naisten Liiton hallinnoiman Luetaan yhdessä -verkoston Toistetaan yhdessä -hankkeen toimesta.

Toistetaan yhdessä -hanke toimii ajalla 2022-2025 ja sitä rahoittaa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA).

Tiimi

koordinaattori:
Minna Savolainen
kotoutumisen ja sosiaalisen tuen
asiantuntija,
konfliktin ratkaisun kouluttaja

kouluttaja:
Niina Rönty
KM, erityisopettaja,
luokanopettaja,
neuropsykiatrinen valmentaja

Valokuvat: Maria Rannanheimo

KOULUTUKSEN SISÄLTÖ:

- Uutta kieltä oppimassa -pohdinta
- Toiston arvot
- Toisto-menetelmä
- Toisto-menetelmä käytännössä (video)
- Puhuva sanakirja (video)
- Ohjaajan materiaalit
- Miksi Toisto toimii
- Toisto-ryhmän perustaminen

Uutta kieltä oppimassa:

Palauta mieleesi tilanne,
kun olet itse aloittanut uuden kielen opiskelun.

Mitkä asiat hidastivat tai jopa estivät
uuden kielen oppimista tai sen käyttämistä?

Kirjoita chattiin.

Oppimista hidastavat:

1. omat jännitykset
2. opetuksen eteneminen
3. kielen käyttömahdollisuudet arjessa

- virheiden pelko erityisesti puhuessa
- liian nopea eteneminen
- hankala kielioppi
- ääntäminen tuntuu vaikealta
- poissaolojen takia jää jälkeen
- lauseiden muodostaminen on vaikeaa
- sairaudet hidastavat oppimista
- motivaation tai jaksamisen puute

→ Suomeen muuttaneella oppimiseen vaikuttavat myös muuton aiheuttama stressi sekä mahdolliset muut kuormitustekijät

Toiston arvot

turvallisuus

Jokainen on tervetullut Toisto-ryhmään, ja jokaista autetaan onnistumaan, traumatiETOisuus

saavutettavuus

Ryhmä on ilmainen ja avoin, sopii useimmille taustoista riippumatta, yhteistä kieltä ei tarvita

yhteisöllisyys

Kaikki oppivat yhdessä ja toisiltaan. Mahdollistaa eri kieli- ja kulttuuriryhmien väliset kontaktit.

ilo

Ohjaaja luo turvallisen ilmapiirin ja vaalii oppimisen iloa.

Ei pelkäästään kielitaitoa, vaan yhdessä oppimista, ilon vaalimista ja sosiaalisia kontakteja

KIELEN ERI OSA-ALUEET:

Miten lapsi oppii äidinkieltensä?
Mikä on kaiken kielenoppimisen perusta?

--> Mikä kielen osa-alue on alussa
tärkein?

mikä?

Toisto lyhyesti:

- paluu luonnolliseen tapaan oppia kieltä “kuin lapsi”
- arjen alkeiskielitaito ns. kielen aloituspaketti
- suullinen ja yhteisöllinen opetusmenetelmä
- kuunteleminen, toistaminen ja puhuminen
→ ei lukemista, kirjoittamista tai kielioppia
- traumatietoinen ja oppimisvaikeudet huomioiva menetelmä
- virallisen kielenopetuksen tueksi ja sitä odottaessa

miksi?

SUULLINEN KIELITAITO ON KAIKEN KIELENOPPIMISEN PERUSTA

Kielitaidon funktionaalinen merkitys

Suullinen alkeiskielitaito vahvistaa toimijuutta ja mahdollistaa kielellisen vuorovaikutuksen alusta asti.

Suullinen kielitaito on alkeiskielitaidon tärkein osa, jonka varaan myös muiden kielen osa-alueiden oppiminen perustuu.

Sopii monenlaisille oppijoille

Menetelmän avulla oppiminen mahdollistuu koulutaustasta riippumatta.

kenelle?

AIVAN ALKUVAIHEESSA...

ns. kielitaidon 0-taso

- kieli jäänyt oppimatta tai
- vasta maahan saapunut

→ kielenoppimisen sosiaalinen herkkyyskausi

luku- ja kirjoitustaitoa tai tukikieltä (esim. englanti)
ei tarvita

kotoutumis- tai kielikurssien ulkopuolella oleville kuten kotivanhemmat, seniorit, luku- ja kirjoitustaidottomat, työssäkäyvät, opiskelijat ja paperittomat...

kenelle?

...TAI KUN ARKIKIELI JA ROHKEUS PUHUA PUUTTUVAT

suomen kielen taitoa on, mutta rohkeus puhua puuttuu

→ vain suullista kielitaitoa harjoittavalla “liian helpoilla” sisällöillä mahdollisuus saada puhuttu kieli nopeastikin käyttöön.

Materiaalit tehty aikuisille, mutta sovellettavissa myös nuorille ja lapsille

→ kaveri- ja arkikieli koulukielen rinnalle

ketkä?

OHJAAJINA AMMATTILAISET JA VAPAAEHTOISET

Vaatimuksena hyvä suomen kielen taito, innostus ja sitoutuminen Toisto-menetelmään
→ myös suomen aikuisena oppineet

Ei vaadita opettajan pätevyyttä tai -kokemusta
→ koulutus ja materiaalit auttavat onnistumaan

Sopii joustavasti osaksi toimintaa kouluissa, kirjastoissa, oppilaitoksissa, ryhmäkodeissa, seurakunnissa, vastaanottokeskuksissa, asukastiloissa...

miten?

KAIKKI MATERIAALI VALMIINA

TUOKIO (= oppitunti 45-60 min):
käsikirjoitus, opetuskuvat, sanastomoniste

- valmis käsikirjoitus
- aina sama rakenne
- yksi teema/tuokio
- teemaan liittyviä sanoja ja lauseita
- sanasto harjoitellaan opetuskuvien avulla
- sanastomoniste tuokion jälkeen jaettavaksi
- mahdollista tehdä tuokioita myös omiin tarpeisiin

Toisto-tuokio noudattaa aina samaa rakennetta:

tervehdykset ja esittäytyminen (nimilaput!)

tavoitteet: “Tänään opimme sanomaan...”

sanaston mallinnus: ohjaaja sanoo, apuohjaaja toistaa

puhuvan sanakirjan mallinnus

sanaston harjoittelua: toistoa, toisto, toistoa

dialogin mallinnus

dialogin harjoittelu

tuokiot lopetus: sanastomoniste, kehut, kiitokset ja heipat

(+ lisätehtävä)

TOISTO-TUOKIO KÄYTÄNNÖSSÄ:

Katso [video](#) (tuokio 03 Missä Poika on?) ja tarkkaile seuraavia asioita:

- ohjaajan puheen määrä ja laatu
- oppimisympäristö
- avun tarjoaminen
- virheiden korjaaminen

01. Tärkeää Toisto-menetelmässä:

ohjaajan puheen määrä ja laatu:

- ei opetuspuhetta ja selittämistä
- puhutaan vain harjoiteltavia sanoja ja fraaseja sekä kehuja.
- selkeä ja rauhallinen yleiskieli
- apukieli vain silloin, jos kaikki ymmärtävät sitä
- mallintaminen, eleet ja ilmeet tukevat ymmärtämistä

miksi?

- korva tarvitsee aikaa harjaantua kuulemaan ja erottelemaan uuden kielen rytmiä, ääniteitä ja sanavälejä.
- korva oppii erottamaan tuokion oleelliset sanat ja fraasit

KUUNTELEMINEN - TOISTAMINEN - PUHUMINEN

02. Tärkeää Toisto-menetelmässä:

oppimisympäristö:

- vältetään koulumaisuutta: istutaan piirissä ilman pöytiä, ei papereita, kirjoja ja kyniä, kaikki saavan vuoron viittaamatta, ohjaajat ovat osa ryhmää

avun tarjoaminen:

- rohkaistaan puhumaan, paljon toistoa yhdessä ja yksitellen
- apua annetaan vain silloin, kun oppija sitä itse pyytää (puhuva sanakirja)

virheiden korjaaminen:

- virheissä annetaan oikea malli kaikille, ei selitetä
- menetelmä auttaa oppijoita myös korjaamaan itse virheitään

Toisto-tuokioon valmistautuminen

Ohjaajat

- suunnittelevat Toisto-tuokion: työnjako, materiaalien ja tilan valmisteleminen
- lukevat huolellisesti tuokion käsikirjoituksen
- tulostavat ja hankkivat tuokiossa tarvittavat materiaalit.

Tuokion kesto 45-60 min, yksi teema/tuokio

Suosittelava ryhmäkoko max. 10 oppijaa.

Apuohjaaja toimii *puhuvana sanakirjana*

01. PUHUVA SANAKIRJA eli oppijoita auttava apuohjaaja

Oleellinen osa Toisto-menetelmää!

Puhuvan sanakirjan käyttö voi aluksi ihmetyttää, mutta se kannattaa:

- **selkeyttää** työnjakoa: toinen ohjaa, toinen auttaa
- **vähentää** suomenkielistä hälyä ja auttaa keskittymään
- **suojaa** epäonnistumisen pelolta: oppija uskaltaa kokeilla, jos se tuntuu turvalliselta.
- oppijan **oma** kontrolli säilyy tilanteessa
- **rentouttaa** usein tunnelmaa

02. PUHUVA SANAKIRJA KÄYTÄNNÖSSÄ

- Apuohjaaja kiertää oppijoiden piirin takana ja auttaa tarvittaessa vuorossa olevaa oppijaa.
- Oppija pyytää sanakirjalta oikean vastauksen sovitun merkin kautta, esimerkiksi koskettamalla kättä.
- Sanakirja auttaa sanomalla tarvittavat sanan tai lauseen tavallisella puheäänellä, kaikki saavat auditiivisen mallin
- video (2.30) puhuvan sanakirjan käytöstä: Puhuva sanakirja tuo inhimillisyyttä oppimistilanteeseen

TOISTO-MATERIAALIT

Saatavilla: suomenkielisanootervetuloa.fi → toistomalli.fi

(ei-kaupalliseen käyttöön, lisätietoa [Papunetin](#) kuvapankin käytöstä)

0-tuokiot eivät vaadi mitään etukäteistaitoja, vapaa järjestys

1-tuokiot perustuvat 0-tuokiossa harjoiteltuihin asioihin

- käsikirjoitus = valmis ohje tuokioon (00-010 myös selkokielellä)
- opetuskuvat = tuokiossa harjoiteltavat sanat kuvina (rajaus!)
- sanastomoniste = tuokion jälkeen oppijoille jaettava sanasto
- osassa myös ohjaajan avuksi tarkoitettu video
- mainoksia eri kielillä

Verkossa on 40 tuokion opetusmateriaalit → riittää noin vuodeksi

→ suomen kielen yleisimmät rakenteet sekä arjen sanasto ja fraasit

MIKSI TOISTOON VOI LUOTTAA

Kehitetty Helsingin yliopistossa 2015 vapaaehtoisten käyttöön.

- yhteisöllinen kielenoppimismalli (Community Language Learning)
- konstruktio-kieliopillinen ajattelu: kielen rakenteita opitaan tekemällä havaintoja kielestä sen luonnollisissa käyttöyhteyksissä

Korvaan luottaminen ja suullinen kielitaito:

opitaan arjessa tarvittavia kielenpätkiä

→ heti käyttöön arkielämässä

→ motivaatio ja rohkeus kielen käyttöön kasvaa

→ kielenpätkistä rakentuu kielitaidon verkko:

- edistää toimijuutta, hyvinvointia ja kotoutumista
- valmius hyötyä tavoitteellisemmasta kielenopetuksesta kehittyy

HAASTEITA

- Osallistujat eivät halua luopua muistiinpanojen kirjoittamisesta
- Ryhmään tulee iso määrä osallistujia
- Ryhmän osallistujat vaihtuvat jatkuvasti
- Ryhmäläisten kielitaidon taso ja oppimisvalmiudet vaihtelevat
- Samalla rakenteella ohjaaminen tuntuu tylsältä
- Oppijat haluavat kielioppia, lukemista ja kirjoittamista

TUEKSI JA KANNUSTUKSEN SANOIKSI:

- Kirkasta itsellesi suullisen alkeiskielitaidon merkitys!
- Uskalla luottaa Toisto-menetelmään.
- Muista, että tuet haavoittuvimmassa asemassa olevia.

TOISTO-RYHMÄ

Toisto-ryhmässä toteutuvat:

- **puhuva sanakirja** (turvallisuus, yhteisöllisyys)
- **Toisto-materiaali** (saavutettavuus, yhteisöllisyys)
- **ei opetuspuhetta, lukemista tai kirjoittamista** (saavutettavuus)

- **arvoihin sitoutuminen: turvallisuus, saavutettavuus, yhteisöllisyys ja ilo**

- vähintään 2 ohjaajaa / 10 osallistujan ryhmä
- jos iso ryhmä: aloittelijat (0-tuokiot) ja vähän edistyneemmät (1-tuokiot) ja lisää ohjaajia ja tiloja
- oppijoiden tarpeiden tunnistaminen: ohjaaminen eteenpäin (kotoutumisentukena.fi) tai kertaus

Toistetaan yhdessä -hanke tarjoaa:

TUKEA kaikille

HANKE EI KOORDINOI
RYHMIEN TOIMINTAA

YHTEISTYÖTÄ

Ly-ryhmille, kotu-toimijoille,
maahanmuuttaneiden
omille järjestöille:

KOULUTUKSET

MATERIAALIT

TOISTO-VERKOSTO

opetuskuvien toimitus

apua aloitukseen

tukea ja neuvontaa

apua mainontaan

Tule mukaan Toisto-verkostoon!

Materiaalit ja menetelmä:

toistomalli.fi

suomenkielisanootervetuloa.fi

Facebook: **Toisto-verkosto** Toisto-ohjaajille ja kiinnostuneille

Instagram: **@toistomalli**

Tilaa tai lue uutiskirje: **toistomalli.fi**

Ollaan yhteydessä!

Toistetaan yhdessä -hankkeen
koordinaattori, yhteistyöpyynnöt

Minna Savolainen puh: 050 3303132
minna.savolainen@luetaanyhdessa.fi

Toistetaan yhdessä -hankkeen
kouluttaja, materiaalityökalut

Niina Rönty puh: 045 1687421
niina.ronty@luetaanyhdessa.fi

